

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.20.791/2025/8.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke
Dr. Farkas Antónia előadó bíró
Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró
Dr. Madarász Anna bíró
Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: neve és címe

A felperes képviselője: Dr. Czilli Teréz ügyvéd (cím)

Az alperes: alperes neve és címe

Az alperes képviselője: Dr. Bari-Németh Zoltán pártfogó ügyvéd (cím)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.899/2024/12. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pápai Járásbíróság 2.P.20.033/2023/39/I. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 560.000 (ötszázhatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az alperes képviselőjére kirendelt pártfogó ügyvéd díjának viselésére az alperes köteles.

A le nem rótt 1.200.000 (egymillió-kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A peres felek 2020 júniusában ismerkedtek meg, majd 2021. május 17-én az alperes a felperes tulajdonát képező Pápa, 23. szám alatti ingatlanba költözött.

[2] Az alperes 2022. április 20-án adásvétel címén megszerezte a Pápa, természetben 23. szám alatti ingatlan 1/23-ad tulajdoni hányadát.

[3] A felek 2022. augusztus 9-én házasságot, majd augusztus 12-én ügyvéd által ellenjegyzett adásvételi szerződést kötöttek, amely szerint az alperes 12.000.000 forint vételár

ellenében megvásárolta a ingatlan további 23/24-ed tulajdoni illetőségét. A szerződés 3. pontja rögzítette: az alperes a teljes vételárat az adásvételi szerződés aláírását megelőzően készpénzben, egyösszegben megfizette. A felek ugyanezen a napon ügyvéd által ellenjegyzett házastársi vagyoni jogi megállapodást is kötöttek. Abban az adásvétel és a vételár kifizetésének tényét szintén rögzítették. Úgy rendelkeztek, hogy életközösségük megszakadásának esetére az ingatlan 1/1 arányú tulajdonjogára kizárólag az alperes jogosult, az ingatlant kizárólag ő birtokolhatja. A felperes a házassági vagyoni jogi szerződés tartalmát nem értette és ennek az alperes tudatában volt.

[4] Röviddel a felek összeköltözését, azaz 2021. május 17-ét követően az alperes magánál tartotta a felperes fizetését, ugyanakkor ételt nem, vagy alig adott neki, amiért a felperes legyengült, lesóványodott. Rendszeresen bántalmazta, megkarmolta, megütötte, rugdosta. A felperesnek kora reggel a kútnál kellett mosakodnia, borotválkoznia. Az alperes elfogadhatatlan hangnemben beszélt és veszekedett a felperessel, ami 2022. tavaszán már a szomszédokba is áthallatszott. A felek viszonya elmérgesedett, vitáik fokozódtak, végül a felperes 2022. november 21-én az ingatlanból elköltözött.

[5] A Pápai Rendőrkapitányság előtt kapcsolati erőszak büntette miatt az alperessel szemben büntetőeljárás folyik.

A kereseti kérelmek és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a felek között Pápan, 2022. augusztus 12-én megkötött ingatlan adásvételi szerződés semmisségét. Kérte továbbá az eredeti állapot helyreállítását és a 23/24-ed arányú tulajdoni hányadának az ingatlan nyilvántartásba történő visszajegyzését. A felperes – jelen perhez egyesített perben előterjesztett keresetében – kérte továbbá, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperessel Pápan, 2022. augusztus 12. napján kelt házastársi vagyoni jogi megállapodás semmis. Másodlagosan kérte: állapítsa meg a bíróság, hogy a házastársi vagyoni jogi megállapodás a megkötésének időpontjától érvénytelen szerződés, ezért ahhoz semmi joghatás nem fűződik.

[7] Az alperes ellenkérelmében mindkét kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[9] Indokolása szerint a keresetet a felperes által megjelölt jogcímek szerint vizsgálta. Rámutatott arra, hogy a keresetlevél több okból nem felelt meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 170. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Megítélése szerint a felperes az anyagi pervezetést követően sem jelölte meg, hogy a belátási képességének a hiányára önálló jogállításként vagy valamelyik érvénytelenségi ok keretein belül hivatkozik, amellet, hogy a belátási képességre vonatkozó tényállításai a kereseti kérelemmel sem álltak összhangban. Utalt arra, hogy a Pp. 342. § (3) bekezdés értelmében az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított, ezért az elsőfokú bíróság a belátási képesség hiányának a kérdését nem vizsgálta, erre vonatkozóan a szakértői bizonyítás elrendelését mellőzte.

[10] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes az adásvételi szerződés színleltségére tett hivatkozását megtévesztés jogcímére módosította, de az ehhez kapcsolódó tényállításait felhívás ellenére nem adta elő. Hivatkozott kényszerre és fenyegetésre is, amivel kapcsolatos részletes tényállításokat ugyancsak nem tett, jogi érvelést sem adott elő. Álláspontja szerint a felperes szintén nem vezette le a tényállítások és a kereseti kérelem közötti összefüggést a vagyoni jogi megállapodás tévedés, megtévesztés, jogellenes fenyegetés és jóerkölcsbe ütköző szerződés jogcímén való megtámadása körében. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a jog- és tényállításokat valamennyi kereseti kérelem körében figyelembe vette. Tényállítások és

jogi érvelés hiányában a tévedés jogcímére vonatkozó bizonyítás felvételét nem találta lehetségesnek.

[11] Rámutatott arra, hogy a megtévesztés körében a felperes arra hivatkozott: a vételárat nem kapta meg, azt sem tudta, milyen szerződést ír alá és nem értette, hogy a szerződés nem biztosít a számára holtig tartó haszonélvezeti jogot. Hivatkozása szerint az alperes azzal tévesztette meg, hogy szerződéskötésük után nem lesznek veszekedések. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a vételár meg nem fizetése megtévesztésként mint a szerződés érvénytelenségének okaként nem értékelhető, hanem kötelmi igényt keletkeztetett. Kifejtette: dr. T Zs tanú vallomása igazolta, hogy a felek a szerződéskötés kapcsán kétszer jártak az ügyvédnél, a szerződések felolvasása során egyik fél sem tett fel kérdéseket, a felperes nem jelezte, hogy a szerződést nem tudja értelmezni. Rámutatott arra is, hogy a felperes nem jelzett értelmezési problémája nem azonosítható a másik fél szándékos megtévesztésével. Utalt arra, hogy a haszonélvezet körében a felperes személyesen úgy nyilatkozott, megértette, hogy azt a szerződés nem tartalmazza, maga adta elő, hogy a szerződéskötésben szerelme és bizalma vezérelte. Figyelembe vette azt is, hogy az sem jelentett megtévesztést: megghiúsult a felperes bizakodása, hogy nem lesznek veszekedések. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes megtévesztését nem tartotta megállapíthatónak.

[12] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a jogellenes fenyegetés körében a felperes arra hivatkozott: az alperes megígérte, hogy nem fogja bántalmazni, nem fog vele veszekedni. A bántalmazásokra és veszekedésekre vonatkozóan az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárást folytatott le, a tanúk által előadottak alapján azt megállapította, hogy a felek kapcsolata hangos vitákkal, kölcsönös kiabálásokkal, az alperes részéről tettlegességig fajuló veszekedésekkel volt terhelt, azonban azt nem tudta megállapítani, hogy a veszekedések a szerződéskötés megkötése előtt vagy azután történtek. Úgy tekintette: a felek viszonya már kezdettől, sőt az összeköltözést megelőzően is viharos volt. Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg: a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az alperes őt tettleges bántalmazásokkal kényszerítette a szerződés aláírására, a hangos, szóbeli veszekedések erre kétséget kizáró alapot nem teremtettek. Értékelte a felperes azon előadását, hogy a szerződéskötéstől várta a veszekedések megszűnését.

[13] A házassági vagyoni szerződés jóerkölcsbe ütközése kapcsán az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a felperes iskolát végzett, szakmát szerzett, önálló munkavállaló, a felek összeköltözése előtt egyedül élt, ügyeit maga intézte, noha időnként egyes iratok, pl. közüzemi szolgáltatók leveleinek értelmezésében segítséget kért. Rámutatott arra, hogy a felperes maga nyilatkozott úgy, hogy diszlexiájáról nem tudott, arról az ügyvédet nem tájékoztatta. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes nem használhatta ki azon tulajdonságot, amiről a felperesnek magának sem volt tudomása. Kifejtette, hogy az a hivatkozás, amely szerint a házassági vagyoni szerződés nem felel meg a Ptk. VII. fejezetében foglalt követelményeknek, a szerződés jóerkölcsbe ütköző voltát nem eredményezheti, egyéb, a jóerkölcs vonatkozásában értékelhető tényállítást megítélése szerint a felperes nem tett. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[14] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú ítélet nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, a fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta és megállapította, hogy a felek között a Pápa hrsz.-ú, természetben Pápa 23. szám alatti ingatlan 23/24-ed tulajdoni illetőségéről kötött, 2022. augusztus 12-én kelt adásvételi szerződés érvénytelen, továbbá a 2022. augusztus 12-én kötött házassági vagyoni megállapodás semmis. Elrendelte a felperes tulajdonjogának eredeti állapot helyreállításának jogcímén való bejegyzését.

[15] A másodfokú bíróság fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú ítéletnek a perindítás tényének törlesztéséről és a szolgáltatási díj megfizetéséről hozott rendelkezéseit.

[16] A másodfokú bíróság nem állapított meg eljárási jogszabálysértést, mivel álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által adott anyagi pervezetés egyaránt kiterjedt a megtévesztésre és a jogellenes fenyegetésre, vagyis a keresetmódosításokban megjelölt jogcímekre. Kifejtette: az ügy eldöntése szempontjából jelentős kérdésekre kiterjedő indokolással az elsőfokú bíróság jogszabályi kötelezettségének eleget tett.

[17] A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása kapcsán előterjesztett keresetét a felperes az elsőfokú eljárásban megtévesztésre és jogellenes fenyegetésre alapította.

[18] A jogellenes fenyegetés vonatkozásában rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a kölcsönös veszekedések és az alperes tettlegességének tényét megállapította. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy ezek idejének jelentősége van és annak is, hogy megállapítható-e okozati összefüggés az alperes ezen magatartása és a szerződéskötés között. Az elsőfokú bírósággal ellentétben a másodfokú bíróság megítélése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható volt a veszekedések és tettlegesség időpontja. Utalt arra, hogy a meghallgatott tanúk a veszekedések és különféle bántalmazások kezdetét egyértelműen az alperes odaköltözéséhez, illetve a felek összekerüléséhez, és nem a szerződéskötés időpontjához kötötték. Úgy ítélte meg, hogy a kezdő időpont megállapítását nem akadályozza, hogy a tanúvallomások szerint a veszekedések, bántalmazások a szerződéskötést követően is folytatódtak. Annak pedig a veszekedések és bántalmazások kezdő időpontját illetően nem tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes milyen érzelmkitörést mutatott 2020 decemberében, amikor azt hitte, az alperes szakított vele. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a tényállást a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti jogkörében eljárva kiegészítette azzal, hogy röviddel a felek összeköltözését, azaz 2021. május 17-ét követően az alperes magánál tartotta a felperes fizetését, ugyanakkor ételt nem, vagy alig adott neki, amiért a felperes legyengült, lesóványodott. Rendszeresen bántalmazta, megkarmolta, megütötte, rugdosta. A felperesnek kora reggel a kútnál kellett mosakodnia, borotválkoznia. Az alperes elfogadhatatlan hangnemben beszélt és veszekedett a felperessel, ami 2022 tavaszán már a szomszédba is áthallatszott.

[19] A másodfokú bíróság hangsúlyozta: az alperes ekként megállapított magatartása, valamint a szerződéskötés közötti okozati összefüggés tekintetében a felperes azt állította, hogy az alperes megígérte: ha aláírja a szerződést, úgy nem lesz veszekedés és bántalmazás. A másodfokú bíróság megállapította, hogy e kijelentés elhangzását a felperesnek kellett bizonyítania, amit érintően közvetlen bizonyítékok valóban nem álltak rendelkezésre, az alperes ilyen kijelentéséről egyik tanú sem számolt be. Azonban úgy ítélte meg, hogy értékelni kellett az alperesnek a szerződéskötési szándékkal kapcsolatos előadását. A szerződéskötés okaként ugyanis az alperes azt jelölte meg, hogy a felperes tudott az alperes ingatlan vásárlási szándékáról, és ezért ajánlotta már a megismerkedésük idején megvételre a saját házát. Az alperes szerint 2020. szeptember 15-e után két-három hónappal már a felperes rábeszélte az ingatlan megvételére, ugyanakkor a felperes tagadta az alperes által mondottakat. Az alperes állításával egyezően nyilatkozott Cs Á-né, az alperes édesanyja, aki szerint az alperes annak lelakottsága miatt nem akarta megvásárolni a házát, de a felperes rábeszélte. A másodfokú bíróság kifejtette: a tanú az alpereshez fűződő rokoni kapcsolata miatt érdektelennek nem tekinthető, ezért vallomását figyelmen kívül kellett hagyni. Mindezek alapján nem tekintette bizonyítottnak, hogy a felperesnek az ingatlan eladására vonatkozó szándéka már a veszekedéseket és bántalmazásokat jóval megelőzően, tehát azoktól függetlenül kialakult. A másodfokú bíróság álláspontja szerint kétségesse tette ezt az is, hogy dr. T Zs ügyvéd tanúvallomásában az szerepelt: őt a felek 2022. július végén keresték fel. A másodfokú bíróság érthetetlennek tekintette: miért vártak a szerződéskötéssel a felek csaknem két évet, ha mindkét félnek kialakult szándéka volt az adásvétel. Megítélése szerint

az sem volt érthető: miért kötötték meg a felek a szerződést a házasságkötést követően. A másodfokú bíróság szokatlannak tartotta, hogy a házasságkötés után a felek nem a közös vagyont kívánták gyarapítani egy újabb ingatlan vásárlásával – ha ezt anyagi lehetőségeik megengedik –, hanem az egyik fél a másik félnek eladta az egyetlen jelentős értékű különvagyonát. Rámutatott arra is, hogy a szerződéskötés célja nem lehetett az alperes lakhatásának biztosítása, mert az az összeköltözéssel megoldódott. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes a szerződést az alperes által hivatkozott kijelentése miatt kötötte meg. A másodfokú bíróság megállapította, hogy kétségtelenül a felperest szoros érzelmek fűzték az alpereshez, ahogy erről maga is nyilatkozott. Úgy ítélte meg azonban, hogy ez önmagában – szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával – az adott adásvételi szerződés megkötését nem magyarázta.

[20] A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperesnek a veszekedések és bántalmazások abbahagyásáról tett kijelentése jogellenes fenyegetésnek elfogadható, mivel az is benne foglaltatott, hogy szerződéskötés nélkül az alperes folytatja a bántalmazásokat és veszekedéseket. Megítélése szerint ezzel olyan hátrányt helyezett kilátásba, ami alkalmas volt arra, hogy a felperesben komoly félelmet keltsen. Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes a felperest jogellenes fenyegetéssel vette rá az adásvételi szerződés megkötésére. Erre tekintettel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:89. § (1) bekezdés értelmében a 2022. augusztus 12-én kötött ingatlan adásvételi szerződés megkötésének időpontjától érvénytelennek tekintette, és elrendelte az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítását.

[21] A házassági vagyoni jogi szerződésre vonatkozóan a másodfokú bíróság rámutatott arra: a keresetben megjelölt jogcímek közül kizárólag a Ptk. 6:96. § szerinti jóerkölcsbe ütközésre tett hivatkozást vizsgálhatta, mert az eredményezhet semmisséget. Több kúriai határozatra utalással kifejtette, hogy a jóerkölcs olyan jogi kategória, amely a társadalom általános értékítéletét fejezi ki. Hangsúlyozta: a felperes arra hivatkozott a keresetében, hogy az alperes a számára egyoldalúan kedvezőtlen tartalmú, az életközösség megszűnésének esetén őt lakhatásától megfosztó házassági vagyoni jogi szerződés megkötése körében a felperes szövegértési hiányosságait, mentális állapotát használta ki, mivel a felperesnek ilyen szerződéskötési szándéka nem volt. Erre vonatkozóan megítélése szerint az elsőfokú bíróság elmulasztotta azt figyelembe venni a tanúk vallomásából, akik mindannyian tapasztalták, hogy a felperes a hivatalos iratokat nem tudja értelmezni. Utalt arra, hogy az egyik tanú azt is előadta, hogy a felperes mentális állapotát az alperes édesanyja is ismerte, ezért nem elképzelhető, hogy az alperes a 2021. május 17-e óta tartó együttélés során a felperes szövegértési hiányosságait ne vette volna észre. Rámutatott arra, hogy ennek nem mond ellent, hogy az ügyvéd tanú a szövegértés nehezítettségét két találkozás alkalmával nem észlelte. Hangsúlyozta: a felperes maga állította, hogy ezt a hiányosságát az ügyvédnél nem jelezte és nem is kérdezett semmit. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti jogkörében eljárva a tényállást kiegészítette annak megállapításával, hogy felperes a házassági vagyoni jogi szerződés tartalmát nem értette és ennek az alperes tudatában volt.

[22] A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy figyelembe kell venni a szerződéskötés körülményeként: azon ingatlan, aminek elhagyására a felperes kötelezettséget vállalt, az ő 23/24-ed arányú tulajdona volt, azt az alperes jogellenes fenyegetéssel szerezte meg. Hangsúlyozta: nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az alperes olyan bánásmódot alkalmazott a felperessel szemben, ami alapján várhatta, hogy az életközösség megszakadására belátható időn belül sor kerül. A másodfokú bíróság tekintetbe vette a rendőrségi eljárásban beszerzett pszichológus szakértő megállapítását is, amely szerint a felperes értelmi képességei az átlagosnál alacsonyabbak. Végül rámutatott arra is: a

szerződéskötés körülményeihez tartozott az is, hogy annak időpontjában a felek megközelítőleg tizenöt hónapja éltek együtt és három nappal előtte kötöttek házasságot.

[23] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a társadalom általános értékítéletével ellentétes az a szerződés, ami tizenöt hónapi együttélés és mindössze három napi házasság után a mentális képessége miatt támogatásra szoruló, más ingatlannal nem rendelkező felperest az életközösség várható megszakítása esetére megfosztja egyetlen lakhatási lehetőségétől, ráadásul úgy, hogy előtte jogellenes fenyegetéssel megfosztják az ingatlan tulajdonjogától. Ebből következően a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felek házassági vagyoni jogi szerződésének jóerkölcsbe ütközött, erre figyelemmel az semmis.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezése mellett elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[25] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 2.§ (2) bekezdését, 361. § (1) bekezdését, a 371. § (1) bekezdésének *b*, és *d*, pontjait, valamint a Ptk. 6:89. § (3) bekezdését és 6:91. § (2) bekezdését jelölte meg.

[26] Kifejtette, hogy a felperes keresetlevelében nem hivatkozott a jogellenes fenyegetésre, illetve arra, hogy jogellenes fenyegetés hatására kötötte meg az adásvételi szerződést. Utalt arra, hogy a konkrét jogcímre mint megtámadási okra a felperes nem hivatkozott. Álláspontja szerint a kereseti kérelemhez kötöttség még a jogcímet illetően is érvényesül, a bíróság ugyanis hivatalból nem vizsgálhatja olyan megtámadási ok fennállását, amelyre a fél nem hivatkozott.

[27] Hivatkozása szerint a felperes az anyagi pervezetés körében való tájékoztatás ellenére – amely kiterjedt arra is, hogy a jogellenes fenyegetésre történő hivatkozásához nem társított jogállítást és ebben a körben nem adott elő jogi érvelést sem – nem változtatta meg a keresetét. Utalt arra is, hogy a jogi képviselővel eljáró felperesnek már a kereset benyújtásakor elő kell adni azokat a tényeket, amelyekre az igényét alapítja, meg kell jelölni jogállítást, amelyen igénye nyugszik, és le kell vezetnie a jogi érvelését. Hangsúlyozta: bár a felperes a szerződés megkötésétől számított egy éven belül bírósághoz fordult, azonban keresetlevelében sem ténybeli, sem jogi hivatkozás nincs a jogellenes fenyegetésre mint megtámadási okra, ezt először 2023. szeptember 13-án említette meg ténybelileg, azonban az egész elsőfokú és másodfokú eljárásban adós maradt a jogállítással és a jogi érveléssel.

[28] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében kifejtette, hogy a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem korlátai között gyakorolhatja. Hivatkozott a Pp. 2. § (2) bekezdésének a megsértésére, álláspontja szerint a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét túllépte.

[29] A jogellenes fenyegetés vonatkozásában az volt az alperes álláspontja, hogy ez a megtámadási ok akkor releváns, ha a fél a kilátásba helyezett hátrány elkerülése érdekében teszi meg a jognyilatkozatot. Érvelése szerint nem valósult meg hátrány kilátásba helyezése a szerződés megkötése előtt és alatt, éppen egy előnyt helyezett kilátásba nevezetesen azt, hogy megszűnik a veszekedés, bántalmazás.

[30] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében állította, hogy a felperes keresetlevelének benyújtásától a másodfokú eljáráson keresztül elmulasztotta azokat a tényeket előadni, amelyekre az igényét alapította, nem jelölte meg jogállítást, amelyen igénye nyugszik, és nem vezette le jogi érvelését. Kifejtette, hogy a felperes a megtámadási határidőt túllépte, mulasztását nem mentette ki. Hiányosnak tartotta a felperes fellebbezését is, ennek ellenére állítása szerint a másodfokú bíróság a felülbírálati jogosultságát megsértve határozott e körben. A jogellenes fenyegetés kapcsán utalt arra, hogy a másodfokon eljáró bíróság anyagi

jogszabályt sértett, mert a megállapított tényállás szerint alperes nem hátrányt helyezett kilátásba, hanem előnyt, amely a jogellenes fenyegetés vonatkozásában nem releváns.

[31] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[32] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[33] A Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet kérni.

[34] A Pp. 413. § (1) bekezdése és a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül. Az 1/2017. PJE jogegységi határozat szerint a hatályos Pp. alkalmazásában is megfelelően irányadó a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja, amely szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. E ponthoz fűzött indokolás szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Az előbbivel szemben az a követelmény érvényesül, hogy a fél felülvizsgálati kérelmében pontosan jelölje meg azt a jogforrást, és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek a megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében pedig a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szabad szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős határozat általa sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatban részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját. A 4. ponthoz fűzött indokolás szerint érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[35] Mindezek alapján a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül, valamint érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatta, amelyek tartalmazták a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását egyaránt (BH2021. 312. – Kúria Gfv.30.456/2020/4., Kúria Pfv.21.274/2023/5., Pfv.20.895/2022/6., Gfv.30.104/2022/4).

[36] Elöljáróban rögzíti a Kúria, hogy a Pp. 424. § (1) bekezdése értelmében eljárási szabálysértés csak akkor alapoz meg eredményes felülvizsgálatot, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

[37] Az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy a kereseti kérelemhez kötöttség még a jogcímet illetően is érvényesül, a másodfokú bíróság hivatalból nem vizsgálhatta volna a jogellenes fenyegetés mint megtámadási ok fennállását, mivel arra a felperes nem hivatkozott.

[38] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a felülvizsgálat a fellebbezés alapján meghozott jogerős ítélet jogkérdésben állított hibájának az orvosolására szolgáló rendkívüli perorvoslat. Adott esetben a másodfokú bíróság a perbeli bizonyítékokat értékelve arra a következtetésre jutott, hogy az alperesnek a veszekedések és bántalmazások abbahagyásáról tett kijelentése

jogellenes fenyegetésnek elfogadható, mivel alappal lehetett feltételezni, hogy szerződéskötés nélkül az alperes folytatta volna a bántalmazásokat és veszekedést, amellyel olyan hátrányt helyezett kilátásba, ami alkalmas volt arra, hogy a felperesben komoly félelmet keltsen. Az alperes azonban a felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként nem jelölte meg a tartalom szerinti elbírálás elvét [Pp. 110. § (3) bekezdés], az érdemi döntés korlátait [Pp. 342. § (3) bekezdés], valamint a jogi indokolás tartalmi elemeit [Pp. 346. § (5) bekezdés] szabályozó eljárási jogszabályi rendelkezéseket. Ezek hiányában a Kúria érdemben nem vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság a keresetet és a fellebbezést tartalmi szempontból helyesen értelmezte-e. A másodfokú bíróság a felperes jogi érveléséhez egyébként sem volt kötve, mert a jogalkalmazási tevékenysége során a jogszabályok érvényesülését kellett biztosítani, így az érvényesített jogon és a kereseti kérelmen belül a fél jogi érvelésétől eltérő indokok mentén is határozhatott (Kúria Pfv.20.640/2023/8., Pfv.20.099/2025/6.). Az alperes által megsértettként megjelölt Pp. 2. § (2) bekezdése a Pp. 342. § (3) bekezdésén keresztül érvényesülhetett volna, utóbbi megjelölésének a hiányában azonban a Kúria érdemben nem vizsgálhatta, hogy az érdemi döntés túlterjedt-e a kereseten.

[39] Nem volt megállapítható az alperes által megjelölt Ptk. 6:89. § (3) bekezdésének a megsértése sem. A megtámadási határidő elévülési jellegű (BH2003. 205. – Legf. Bír. Gfv.32.054/2000., BDT2008. 1744. – Föv. Ít. Gf.40.159/2006/9.). Az elévülést a bíróság csak erre való hivatkozás alapján veheti figyelembe [Ptk. 6:23. § (4) bekezdés]. A másodfokú eljárás befejezéséig az alperes ilyen jellegű elévülési kifogást nem terjesztett elő. A felülvizsgálati eljárásnak nem lehet tárgya – az egységes és régóta kialakult joggyakorlat értelmében – sem olyan tény-, sem pedig olyan jogkérdés, amely a megelőző eljárásban nem merült fel, amelyre a felek korábban nem hivatkoztak (BH2024. 39. – Kúria Pfv.20.223/2023/5.). A Kúria ezért a Ptk. 6:89. § (3) bekezdése szerinti megtámadási határidő megsértését sem tudta érdemben vizsgálnia.

[40] Alaptalanul hivatkozott az alperes a Ptk. 6:91. § (2) bekezdésének és a Pp. 371. § (1) bekezdés *b)* és *d)* pontjainak a megsértésére is. A másodfokú bíróság bizonyítottan találta, hogy az alperes jogellenes fenyegetéssel vette rá a felperest a szerződés megkötésére. Azt pedig, hogy ezt a fellebbezés korlátai között tartalmi szempontból helyesen tette-e, a Kúria a fentiek szerint – adekvát megsértett jogszabályhely megjelölésének a hiányában – érdemben nem vizsgálhatta. Azt sem vizsgálhatta a Kúria, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét helyesen mérlegelte-e és a tényállást helyesen állapította-e meg, ugyanis az alperes a Pp. 279. § (1) bekezdését megsértett jogszabályhelyként szintén nem jelölte meg.

[41] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[42] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazandó 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, amelynek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. §. (1) és (4) bekezdése alapján állapította meg figyelemmel arra, hogy a hivatkozott IM rendelet 4. § (1) bekezdése alapján az ellenérdekű fél az ügyvédi munkadíj mérséklését nem kérte.

[43] A 100 %-ban pervesztes alperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának megállapításáról és kifizetéséről a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 62. §-a szerint a jogi segítségnyújtó szolgálat határoz az elsőfokú bíróság értesítését követően. Annak viseléséről a Kúria a Pp. 101. § (3) bekezdés első mondata alapján – a Pp. 83. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – rendelkezett.

[44] Az alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[46] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[47] Pp. 2.§ (2) bekezdés, 361. § (1) bekezdés, a Pp. 371. § (1) bekezdés *b*, és *d*, pontjai, Ptk. 6:89. § (3) bekezdés és 6:91. § (2) bekezdés.

[48] Kúria Pfv.20.640/2023/8., Pfv.20.099/2025/6.

A döntés elvi tartalma

[49] Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében nem jelöli meg a tartalom szerinti elbírálás elvére és az érdemi döntés korlátaira vonatkozó jogszabályhelyet megsértettként, úgy a Kúria nem vizsgálhatja, hogy a másodfokú bíróság a kereseten és a fellebbezésen esetlegesen tartalmi szempontból túlterjeszkedett-e.

Budapest, 2026. február 11.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró Dr. Madarász Anna s.k. bíró Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő